

חוזר המנהל הכללי

מס' 36/06 תאריך י"ט כסלו תשס"ז (10.12.06)

נושא: אחריות הרופא התורן, הרופא הכונן ומנהל המחלקה ככונן העל

1. כללי
בעת ביצוע תורנות, מוטלת על הרופא התורן אחריות כבדה. לביצוע תפקידו של הרופא התורן נקבעו הוראות וכללים והועמדה מערכת מסייעת ותומכת של תורנים אחרים, רופאים כוננים וכונני על, שחשוב שהרופא התורן יכיר אותה וישתמש בה.

מטרת החוזר להגדיר את גבולות האחריות של בעלי התפקידים בתקופת התורנות ויחסי הגומלין ביניהם.

2. הגדרות:

2.1 "רופא תורן": רופא שהוסמך לשמש כרופא בפועל ואחראי על הטיפול השוטף במחלקה של מוסד רפואי בתקופה שמעבר לשעות העבודה, החל מתום יום העבודה ועד לתחילת יום העבודה שלאחריו.

2.2 "כוננות רופא (כוננות מתוכננת או כוננות מיוחדת)": מצב בו נדרש רופא, מחוץ לשעות עבודתו הרגילות, להיות זמין לייעוץ ולהתייצב במוסד הרפואי, לפי צורך.

2.3 "מחלקה": מחלקה או מחלקות אשפוז בבית-חולים, מכון או יחידה מקצועית, מחלקה לרפואה דחופה, חדר ניתוח או חדרי לידה.

3. אחריות הרופא התורן

- 3.1 הרופא התורן משמש כרופא בפועל ואחראי על הטפול השוטף במחלקה שבאחריותו. על הרופא התורן להכיר את כל הבעיות הרפואיות של החולים במחלקה שבאחריותו, לאתר את כל החולים שבעייתם זורשת תשומת לב מיוחדת ולהעניק להם תשומת לב כזו. עליו לקבל את כל החולים החדשים שיגיעו למחלקה בזמן התורנות ולערוך להם עיבוד רפואי ראשוני מתאים.
- 3.2 על הרופא התורן להיות זמין מיידית לצוות הרפואי והסיעודי במחלקה, וזמין למתן ייעוץ בתחום התמחותו במחלקות אחרות.
- 3.3 על הרופא התורן לעדכן את הרופא הכונן ולשתף אותו בנעשה במחלקה ובמחלקות אחרות בתחומים שבאחריותו, בדגש על המקרים החריגים, כדי שבמידת הצורך, יוכל הרופא הכונן לעקוב ולדאוג לטיפול הרפואי בהם.
- 3.4 על הרופא התורן לתעד את תוכן ההתייעצות עם הרופא הכונן ולתעד את הנחיותיו, ברשומה הרפואית של המטופל, בין שההתייעצות נעשתה במחלקה ובין שזו נעשתה טלפונית.
- 3.5 במידה ונדרשת התייעצות עם כונן אחר במוסד הרפואי, יפנה הרופא התורן לרופא הכונן של המחלקה. באחריות הרופא הכונן לבקש ייעוץ של רופא כונן אחר, בהתאם לשיקול דעתו. ייעוץ כזה מחייב תיעוד.

4. אחריות הרופא הכונן (בכוננות מתוכננת או מיוחדת)

- 4.1 הרופא הכונן הוא המוסמך והאחראי על הפעילות הרפואית במחלקה בה הוא כונן. הוא מהווה את הסמכות המחליטה הבכירה לקורה במחלקה, כשמובא עניין לעיונו, החלטתו או טיפולו. במשך התורנות, צוות המחלקה (רופא תורן ואחיות) כפוף לרופא הכונן.
- 4.2 על הרופא הכונן, מיוזמתו, להתעדכן במצב המאושפזים והמטופלים במחלקות שבתחום אחריותו, לפני התחלת הכוננות ובמהלכה, ולבדוק האם חל שינוי במצבם, הדורש התערבותו. עליו לערוך ביקור במחלקה במהלך הכוננות, פעם אחת לפחות, במידה והתקבלו חולים חדשים או במידת שיש שינוי במצבם של החולים המאושפזים.
- 4.3 על הרופא הכונן להיות זמין במהלך הכוננות, לבצע או להשגיח על ביצוע פעולות רפואיות דחופות ובכלל זה פרוצדורות וניתוחים לאבחון וטיפול, שהרופא התורן אינו מסוגל או שאינו רשאי לבצע לבדו, ולסייע במצבי עומס. כשהובא לידיעת הרופא הכונן, מצב רפואי של חולה, שעל פי שיקול דעתו המקצועי, זקוק למעורבותו, האחריות לחולה תעבור לרופא הכונן.

- 4.4 על הרופא הכונן להיות זמין לקריאה. במקרה של קריאה דחופה, על הכונן להתייצב במהירות האפשרית בבית החולים, לא יאוחר מ- 30 דקות מהקריאה (לא יאוחר מ- 60 דקות בבית חולים פסיכיאטרי).
- 4.5 באחריות הרופא הכונן לדרוש התייעצות של רופא כונן אחר, במידת הצורך.

5. אחריות מנהל המחלקה ככונן על

- 5.1 למנהל המחלקה, המשמש ככונן על, אחריות כוללת על הנעשה במחלקה. תפקידו לסייע לרופא התורן ולרופא הכונן, במקרה וקיים מצב בו הם מתקשים למלא תפקידים במהלך תורנות, בשל הבעיה הרפואית של המטופל, או שנדרשת מיומנות רפואית ייחודית. במקרים שבהם יהיה מנהל המחלקה מעורב באופן פעיל, תועברנה הסמכות והאחריות אליו.

רופא תורן/כונן, המידע שרוכז בחוזר נועד להיות לך לעזר בביצוע תפקידך ולסייע לך לתת טיפול רפואי מיטבי. חיוני וחשוב שתהיה בקיא בכל החוקים והנהלים הנוגעים לביצוע תפקידך, כפי שמובאים בחוק, בתקנות, בחוזרי משרד הבריאות, ובנהלים של המוסד הרפואי בו אתה עובד.

בכבוד רב
פרופ' אבי ישראלי

העתק: ח"כ יעקב בן יזרי, שר הבריאות
סב/98538